

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Ondřej Skolil
Téma práce:	Narovnání v trestním řízení
Rozsah práce	68 stran
Datum odevzdání práce:	14.9.2020
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomant si za téma své práce zvolil problematiku, která v širším kontextu odklonů sice nepatří mezi raritní témata kvalifikačních prací, avšak současně jde o problematiku poměrně náročnou, a to jak z teoretického pohledu, tak i z pohledu aplikační praxe. Problematika odklonů, jejich efektivita a využitelnosti v aplikační praxi je v současné době diskutována v souvislosti s rekodifikací trestního procesu. Z tohoto pohledu jde o problematiku aktuální a její zpracování se jeví určitě jako potřebné a žádoucí.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Problematika narovnání a odklonů vůbec je přiměřeně náročná na zpracování pramenného materiálu, neboť vyžaduje náročnou a pečlivou excerpci a analýzu. Pro zdárné zpracování tématu je potřebné a nezbytné velmi dobré zvládnutí teoretických základů trestního procesu, zejména pokud jde o jeho základní principy a vývojové tendence. Analyticko-syntetická metoda, jakož i metoda právní komparace, které byly v práci použity, odpovídají předmětu práce a vytyčeným cílům.

3. Formální a systematické členění práce:

Diplomant se nejprve věnuje pojmu a funkci odklonů v trestním řízení, a to jednak v obecné rovině, jednak pokud jde o konkrétní instituty. Na to pak navazuje meritum práce, záležející v rozboru institutu narovnání, a to i v jeho širších souvislostech. Tento rozbor ústí ve zhodnocení současné právní úpravy a v některé konkrétní návrhy de lege ferenda. Práce je pak doplněna výkladem o právní úpravě rakouské a srovnáním obou právních úprav. Přílohami jsou pak ilustrativní tabulky. Systematika členění práce je logická, přehledná a plně funkční.

4. Vyjádření k práci

Práci lze celkově hodnotit jako celkově zdařilou. Výstižně je provedeno srovnání širšího a užšího vymezení odklonů včetně vymezení podstaty pojmu restorativní justice. Přehledně jsou identifikovány klady i nedostatky institutu dohody o vině a trestu. Pokud je zvažována možnost podání odporu proti trestnímu příkazu poškozeným, bylo by ovšem třeba dořešit důsledky takové úpravy. Důvodně diplomant upozorňuje na to, že smysl rychlého vyřešení trestní věci narovnáním začasť ztroskotává na zdoluhavém vyjednávání mezi obviněným a poškozeným, resp. mezi jejich zástupci, o jeho podmínkách. Teze o tom, že setkání obviněného s poškozeným umožní obviněnému získat kritický náhled na svůj čin, je sice teoreticky správná, ale v praxi bývá motivace obou stran při sjednávání narovnání začasť spíše pragmatická. Souhlasit třeba s kritikou skutečnosti, že potřebný souhlas poškozeného s narovnáním může nezřídka hraničit s vydíráním. K problematice „jiných potřebných úkonů k náhradě škody“ bych jen doplnil, že začasť to právě bývá

nahlášení dopravní nehody pojišťovně obviněného. Kladně třeba hodnotit, že diplomant se ve svém rozboru snaží orientovat na otázky, které jsou v praxi sporné (například: možnost zpětvzetí souhlasu s narovnáním, způsobilost k udělení souhlasu s narovnáním určení výše peněžité částky na fond obětí trestného činu aj.). Pěkně je provedeno srovnání institutů podmíněného zastavení trestního stíhání a narovnání. Někdy ovšem diplomant zbytečně zabíhá do elementárních výkladů, které nemají bezprostřední význam pro meritorní rozbor (například pojednání o vzniku a úkolech probační a mediační služby). Ilustrativně, a to i pro odborného čtenáře, je zpracováno srovnání české a rakouské úpravy. Návrhy de lege ferenda, které diplomant předkládá, jsou vesměs smysluplné, byť některé diskusní povahy (například omezení narovnání jen na některé trestné činy či zrušení povinného výslechu obviněného a poškozeného). Diplomant prokázala velmi dobrou znalost zvolené problematiky a jejího zpracování v odborné literatuře a jejího odrazu v soudní judikatuře. Vyzdvihnout třeba zejména pěknou práci s literárními prameny a s judikaturou, snahu orientovat se na sporné otázky v teorii i v praxi a vyjádřit k nim vlastní stanovisko, jakož i srozumitelně formulované názory a závěry. V neposlední řadě třeba pochválit pěknou jazykovou úroveň zpracování a vyjadřovací schopnosti diplomanta.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl splněn velmi dobře.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Analýza sporných otázek a problémů aplikační praxe, jakož i návrhy de lege ferenda jednoznačně prokazují samostatný a tvůrčí přístup.
Logická stavba práce	Práce má zcela logickou strukturu počínaje obecným rozbohem odklonů, přes meritorní analýzu narovnání až po formulaci závěrů a námětů de lege ferenda na základě zhodnocení současné úpravy a podnětů úpravy rakouské.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Velmi dobré a funkční využití poznatků z literárních pramenů a z judikatury. Zastoupeny jsou i práce zahraničních autorů. Veškeré zdroje, citace i odkazy jsou důsledně vyznačovány.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedeného rozboru zkoumané problematiky odpovídá zaměření a cílům práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z formálního pohledu je text práce zpracována výborně.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň zpracování je velmi pěkná.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Velmi dobře.
Otázky k zodpovězení při obhajobě	Jak lze čelit námitce, že narovnání je reálně přístupné pouze pro majetné obviněné?

V Praze dne 17.9.2020

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent